פרק א׳

השם; התכנית; צורת הארגון

סעיף 1

השם

שם הארגון הוא "ההסתדרות הציונית העולמית."

סעיף 2
תיקון פברואר 2024

פיסקא 1

התכנית הציונית - תכנית ירושלים

התכנית הציונית הוגדרה על ידי הקונגרס הציוני הראשון בבאזל כדלקמן:
"הציונות שואפת להקים לעם ישראל בית מולדת בארץ ישראל מובטח על ידי משפט הכלל."

פיסקא 2

תוכנית ירושלים תשס"ד כפי שהוגדרה על ידי הוועד הפועל הציוני הל"ד/3 הינה כדלקמן:
הציונות, תנועת השחרור הלאומי של העם היהודי, הביאה להקמתה של מדינת ישראל ורואה במדינת ישראל יהודית, ציונית דמוקרטית ובטוחה, את הביטוי לאחריות המשותפת של העם היהודי להמשך קיומו ועתידו.

<u>יסודות הציונות הם:</u>

1. אחדותו של העם היהודי, זיקתו למולדתו ההיסטורית– ארץ ישראל ומרכזיותה של מדינת ישראל וירושלים בירתה בחיי העם.
2. עלייה מכל הארצות לישראל ושילובה בחברה הישראלית.
3. ביצורה של ישראל כמדינה יהודית-ציונית ודמוקרטית ועיצובה כבעלת ייחוד ערכי- רוחני המושתתת על כיבוד הדדי של הרב-גוניות בעם היהודי, ועל חזון הנביאים, כחברת מופת, השואפת לשלום ותורמת לתיקון עולם.
4. הבטחת עתידו וייחודו של העם היהודי על ידי קידום חינוך יהודי, עברי וציוני, טיפוח ערכי רוח ותרבות יהודיים והנחלתה של הלשון העברית כשפתו הלאומית.
5. טיפוח הערבות ההדדית היהודית, הגנה על זכויות היהודים כיחידים וכלאום, ייצוג האינטרסים הלאומיים ציוניים של העם היהודי ומאבק בכל ביטויי האנטישמיות.
6. יישוב הארץ כביטוי להגשמה ציונית הלכה למעשה.

7. עידוד הגיוס והשירות בצבא ההגנה לישראל ובכוחות הביטחון וחיזוקם ככוח המגן של העם היהודי היושב בציון וכן עידוד שירות לאומי מלא למי שפטור על פי חוק משירות בצה"ל.

סעיף 2 א

תיקון יוני 2012 , אוקטובר 2019

אופי הציונות

הציונות היא תנועה הדוגלת בעקרונות יסוד של צדק, שוויון ודמוקרטיה ושוללת הפלייה מטעמי מוצא, לאום או גזע או מגדר או נטייה מינית. הציונות מחויבת למסמך המכונן של מדינת ישראל, הוא מגילת העצמאות ולערכי היסוד של מדינת ישראל המגולמים בה.

סעיף 3

תיקון נובמבר 2017, פברואר 2024

הגדרות

האמור בחוקה זו מתייחס באופן שווה לבני שני המינים והשימוש בלשון זכר נעשה מטעמי נוחות בלבד ואין בו בכדי לפגוע ו/או ליצור אפליה כלשהי.

למונחים הנקובים להלן תהייה המשמעות הרשומה בצידם, אלא אם כן מתבררת משמעות אחרת מההוראה גופא או מהקשר העניינים:

"הקונגרס" - פירושו הקונגרס הציוני ;

"הוועד הפועל" - פירושו הוועד הפועל הציוני;

"ההנהלה" - פירושו ההנהלה המצומצמת של ההסתדרות הציונית העולמית כהגדרתה בסעיף 41 , פיסקא 1 להלן אלא אם נאמר מפורשות שהכוונה להנהלה המורחבת של ההסתדרות הציונית על פי הגדרתה בסעיף 41 , פיסקא 2 להלן;

"חבר" - פירושו ציונים יחידים המצטרפים להסתדרות הציונית העולמית בהתאם להוראות סעיף 5, פיסקא 1 להלן; הסתדרות ציונית ארצית; ארגון ציוני בין-ארצי; במידה שכל אלה הם חברי ההסתדרות הציונית העולמית;

"ארגון ציוני בין-ארצי" - פירושו ארגון יהודי וציוני הפועל בשטח של ארצות אחדות, שקיבל את תכנית ירושלים ושאינו תומך בארגונים הקוראים לחרם מכל סוג על מדינת ישראל ושכל חבריו קיבל באופן אישי את תכנית ירושלים[1] ;

"פדרציה ציונית" - פירושה הסתדרות ציונית ארצית המורכבת מגופים ציוניים וציונים יחידים. הן חברי הגופים הציוניים, הן ציונים יחידים בלתי מסונפים לגופים כאלה, שמצטרפים כחברים לפדרציה, הם חברי הפדרציה באופן אישי וחברים יחידים בהסתדרות הציונית העולמית.

"ברית ציונית עולמית" - פירושה ארגון ציוני המייצג בהסתדרות הציונית העולמית השקפות מסוימות, בעלת סניפים לפחות ב- 5 ארצות ומיוצג על ידי סיעה מסיעות הקונגרס.

[1] התיקון להגדרה זו כשלעצמו אינו פוגע במעמד של ארגון החבר בהסתדרות הציונית העולמית ערב קבלת התיקון.

סעיף 4

פיסקא 1

מעמד ההסתדרות הציונית העולמית וחבריה

ההסתדרות הציונית העולמית היא הגוף המרכזי, המוסמך על ידי חבריו לפעול בשם התנועה כולה וכל חבריו למען הגשמת התכנית הציונית.

פיסקא 2

כל חבר שאינו חבר יחיד, יקבע את הנהלת ענייניו, צורת ארגונו וסדרי עבודתו, אשר לא יהיו בניגוד להוראות חוקה זו והתקנות על פיה.

פיסקא 3

הרשות בידי כל חבר שאינו חבר יחיד, לבוא לידי הסכם עם ההנהלה בדבר קביעת תנאים וסידורים מיוחדים בעניינים הקשורים בעבודתו הציונית. הסכם כזה הוא בעל כוח מחייב את שני הצדדים.

סעיף 5
(*ראו הערה מטה)
***תיקון אוקטובר** 2018, **אפריל** 2023, **פברואר** 2024*

חברות

פיסקא 1

כל יהודי אשר הגיע לגיל י"ח שנה, המוכן לקבל את תכנית ירושלים כהגדרתה בחוקה ולשלם דמי חבר ("השקל הציוני") בשיעור אשר יקבע בהתאם לאמור בתקנות לביצוע חוקה זו, רשאי להיות חבר יחיד בהסתדרות הציונית העולמית. רישום החברות יהיה על ידי הצטרפות לפדרציה הציונית באזור מגוריו הקבוע ובהתאם לכללי הפדרציה או לסניף מקומי של ברית ציונית עולמית או לארגון ציוני בין-ארצי או לגוף יהודי בין-ארצי או ישירות להסתדרות הציונית העולמית בירושלים. חבר יחיד שנרשם ישירות להסתדרות הציונית העולמית בירושלים, יהיה באופן אוטומטי חבר בפדרציה הציונית המקומית באזור מגוריו הקבוע.

פרטים לגבי אופן ההצטרפות והרישום של חברים יחידים ייקבעו בתקנות לביצוע חוקה זו.

לעניין סעיף זה, יהודי משמעו מי שזכאי לעלות לישראל על פי חוק השבות, ואינו בן דת אחרת (כאמור בחוק השבות תש"י – 1950).

*** בסעיף זה חלו שינויים, במסגרת וועד הפועל ל"ח/4 – פברואר 2024, שינויים אלה בוטלו במסגרת החלטת בית הדין הציוני העליון מחודש 6/2024**

פיסקא 2

(א) כל פדרציה המקבלת את התכנית הציונית (תוכנית ירושלים) ותקנונה עונה על כל הוראות חוקה זו רשאית להיות חברה בהסתדרות הציונית העולמית כל עוד היא ממלאת אחר התנאים המפורטים להלן (סעיף 7). על קבלת

פדרציה כחברה יחליט, על סמך הצעת ההנהלה המורחבת, הוועד הפועל. תהייה החלטת הוועד הפועל בעלת תוקף, אם תתקבל בנוכחותם של רוב חבריו בעלי זכות הצבעה וברוב של 2/3 של המצביעים. תתקבל כחבר בכל ארץ פדרציה ציונית אחת בלבד.

(ב) מי שרואה את עצמו נפגע מהחלטת הוועד הפועל כאמור, רשאי לערער עליה בפני בית הדין הציוני העליון.

(ג) כל גוף או יחיד המסונף או קשור לסיעה מסיעות הקונגרס (סעיף 7(א) להלן) חייב להיות חבר ההסתדרות הציונית הארצית (הפדרציה של הארץ הנדונה) או להיות מסונף אליה, בהתאם לתקנון הפדרציה של הארץ הנדונה.

פיסקא 3

בכפוף להוראות סעיף 10 , ייראו כחברים כל ההסתדרויות הציוניות הארציות הארגונים הציוניים הארציים והבין-ארציים, שהיו בשעת קבלת חוקה זו מצורפים להסתדרות הציונית העולמית.

פיסקא 4

(א) הקונגרס, ובתקופה שבין שני קונגרסים הוועד הפועל, רשאי להחליט, על פי הצעת ההנהלה המורחבת לקבל כחברים בהסתדרות הציונית העולמית גופים ציוניים ארציים או בין-ארציים וגופים יהודיים ארציים או בין-ארציים ולקבוע תנאים מיוחדים בדבר השתתפותם בקונגרס, בוועד הפועל ובמוסדות אחרים של ההסתדרות הציונית העולמית.

(אא) לא תציע ההנהלה המורחבת לקבל כחבר גוף ציוני או גוף יהודי ארצי או בין-ארצי אלא אם נתמלאו התנאים הבאים :

(1) הבקשה של הגוף הוגשה על ידי המוסד המוסמך לפי תקנונו ;
(2) הגוף יתחייב למלא תפקידים ציוניים מסוימים ;
(3) סניפיו הארציים של גוף ציוני בין-ארצי ושל גוף יהודי בין-ארצי חייבים להצטרף לפדרציה הציונית בארץ הנדונה.
(4) נציג של גוף יהודי בין-ארצי לא ישתתף בבחירות למוסדות ההסתדרות הציונית העולמית ולא יצביע בעניינים של מועמדות. לכן, בלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, נציגים אלה לא ישתתפו בבחירות בהתאם לסעיפים 14 (ה) עד (ז) וסעיף 32 (1) ו - (4). הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על ארגון ציוני וארגון יהודי בין-ארצי אשר החליט שלא להשתתף בבחירות לקונגרס הציוני וחבריו יחתמו באופן אישי על התכנית הציונית (תכנית ירושלים). נציגיו יהיו רשאים להצביע בכל דבר ועניין במוסדות ההסתדרות הציונית העולמית. *תיקון יוני 2009*
(5) הנציגים של הגופים היהודיים הבין-ארציים בקונגרס, בוועד הפועל ובמוסדות האחרים של ההסתדרות הציונית העולמית, יהיו באופן אישי חברים של פדרציה ציונית או של גוף מסונף למועצה הציונית בישראל.

(אב) לפחות רבע מהנציגות לקונגרס של הגופים המנויים בפיסקא זו תהיה מקרב בני הדור הצעיר כהגדרתם בסעיף 23 להלן.

(אג) לפחות 40% מהחברים מהנציגות לקונגרס של הגופים המנויים בפיסקא זו יהיו נשים. נציגות זו יכולה לחפוף את נציגות הדור הצעיר.

(ב) גופים יהודיים ארציים יהיו מסונפים להסתדרות הציונית העולמית על ידי הצטרפותם כחברים להסתדרות הציונית הארצית של הארץ שבה הם קיימים, אולם הקונגרס ובתקופה שבין שני קונגרסים הוועד הפועל, רשאים לפי הצעת ההנהלה להחליט על קבלתם כחברים של גופים יהודיים ארציים שלא הצטרפו להסתדרות הציונית הארצית.
ההנהלה המורחבת לא תמליץ לפני הקונגרס, ובתקופה שבין שני קונגרסים לפני הוועד הפועל הציוני, על קבלת גוף יהודי ארצי כחבר בהסתדרות הציונית העולמית, אלא לאחר התייעצות עם ההסתדרות הציונית הארצית הנוגעת בדבר.

(ג) הצטרף גוף יהודי ארצי להסתדרות ציונית ארצית, יחולו הוראות חוקתה על נציגות הגוף היהודי הארצי במשלחת הצירים של הארץ הנוגעת בדבר לקונגרס.

(ד) נתקבל גוף ציוני או יהודי ארצי או בין-ארצי כחבר ההסתדרות הציונית העולמית בהתאם להוראות הסעיפים הקטנים (א) ו- (ב), תקבע ההנהלה את נציגותו בקונגרס במסגרת המספר הכולל של הצירים שהוקצה לגופים ציוניים ויהודיים ארציים ובין-ארציים על ידי הוועד הפועל הציוני; לפני קביעת נציגותו של גוף ציוני או יהודי ארצי, תתייעץ ההנהלה בהסתדרות הציונית הארצית הנוגעת בדבר. בכל מקרה, לא יעלה המספר הכולל של נציגי גופים ציוניים ויהודיים ארציים או בין-ארציים על 30% מכלל הצירים המייצגים סיעות בקונגרס הציוני ובוועד הפועל הציוני.

(ה) הגוף היהודי הארצי או הבין-ארצי וההסתדרות הציונית הארצית הנוגעים בדבר רשאים לערער על החלטת ההנהלה לפני בית הדין הציוני העליון.

פיסקא 5

הוועד הפועל יקבע, על סמך הצעת ההנהלה, את דמי החברות, שכל חבר חייב לשלם.

סעיף 6 מבוטל

סעיף 7

תיקון יוני 2012 , נובמבר 2017 , אוקטובר 2018 , אוקטובר 2019

פדרציה ציונית

כדי להיות חבר בהסתדרות הציונית העולמית, על פדרציה ציונית למלא אחרי התנאים הבאים:

(א) לקבל כחבר כל גוף ויחיד ציוני המוכן לקבל את תקנון הפדרציה ואת תכנית ההסתדרות הציונית העולמית ומטרותיה (״תוכנית ירושלים״), אלא אם הפדרציה בדעה כי קיימת סיבה כבדת משקל נגד ההצטרפות. אולם אין הפדרציה רשאית לסרב את קבלתו של גוף המסונף לסיעה מסיעות הקונגרס.

(ב) מספר החברים היחידים של פדרציה המבקשת להתקבל כחברה בהסתדרות הציונית העולמית לא יפחת מ - 100.

(ג) לקבל כחבר סניף ארצי של כל ארגון ציוני בין-ארצי החבר בהסתדרות הציונית העולמית בהתאם לתנאים שייקבעו בתקנונה.

(ד) לפעול על פי עקרונות יסוד של צדק, שוויון ודמוקרטיה, למנוע חברותם של גופים או יחידים הפועלים או הדוגלים בהפלייה מטעמי מוצא, לאום, גזע, מין או נטייה מינית ולנהל את ענייני הפדרציה מתוך שמירה על צרכיהם של כל חברי הפדרציה.

(ה) לקיים לפחות אחת לשלוש שנים ועידה ארצית ולקבוע בתקנונה שיטת בחירות לוועידה הארצית שתהלום את העקרונות הדמוקרטיים המקובלים.

(ו) לקבוע בתקנונה שיטה לבחירת מוסדותיה המנהלים שתהלום את העקרונות הדמוקרטיים המקובלים. מי שבדעה כי השיטה לבחירת מוסדותיה של פדרציה לא הולמת את העקרונות הדמוקרטיים המקובלים, רשאי לערער על כך לבית הדין הציוני העליון. פדרציה ציונית רשאית לקבוע שבחירת מוסדותיה המנהלים תתקיים ביחד עם הבחירות לקונגרס הציוני ואז הרכב מוסדותיה המנהלים יורכבו בהתאם לתוצאות הבחירות לקונגרס הציוני באותו אזור כפי שאושרו על ידי בית הדין הציוני העליון בהתאם לאמור בסעיף 24 א׳ להלן.

(ז) להבטיח כי בהנהלת הפדרציה הציונית יהיה נציג אחד של תנועות הנוער הציוניות הפועלות באותו אזור, שיוסכם על ידן. נציג זה יהיה בעל זכות הצבעה.

(ח) להזמין לפחות נציג אחד מכל תנועות הנוער הציוניות הפועלות באותו אזור, להשתתף בישיבות של הפדרציה, ללא זכות הצבעה אלא אם תחליט הפדרציה לתת לנציג זה זכויות הצבעה.

(ט) להקים גוף המקיף את כל תנועות הנוער הציוניות והתנועות המגשימות הפועלות בארץ הנדונה וכן להקים גוף המקיף את בוגרי תנועות הנוער הציוניות וחברי ארגוני הדור הצעיר, במידה שגופים אלה עדיין אינם קיימים ולקבלם כחברי הפדרציה.

(י) להקים סניפים מקומיים של הפדרציה בכל מקום, שבו ניתן הדבר לביצוע.

(י״א) לשמור לכל גוף ציוני, שבקשתו להתקבל כחבר נדחתה - או שהושעה מחברותו - את הזכות לערער על החלטת הדחייה לפני בית דין ציוני ארצי ועל החלטתו של בית דין ארצי - לפני בית דין ציוני לערעורים (סע׳ 57 , 58).

(י״ב) לדאוג שכל נכס אשר בבעלות הפדרציה, בין בשלמות ובין בחלקים, ימלאו את יעודם וישמשו את הפדרציה הציונית בפעילויותיה השוטפות. פרטים לבדיקת עמידה בתנאי זה ייקבעו בתקנות לביצוע החוקה.

סעיף 7 א

*תיקון **נובמבר** 2017 , **אוקטובר** 2018*

מעמד הפדרציה הציונית וזכויותיה

פדרציה ציונית שהתקבלה כחברה בהסתדרות הציונית וכל עוד היא עומדת בתנאי ההכרה בהתאם לאמור בסעיף 7 לעיל, תהייה הגורם אשר יחד איתה תבצע ההנהלה את התפקידים והחובות אשר הוטלו עליה על סמך הוראות החוקה והחלטות הקונגרס והוועד הפועל.
על ההנהלה, ראשי המחלקות ונציגיהם, לפעול באיזור בתיאום ובשותפות עם הפדרציה או עם נציגיה המוסמכים, לגבי פעולותיהם הציוניות באזור הנדון ; בתנאי שכל פדרציה רשאית על פי החלטת הגוף המנהל שלה, לוותר על הזכויות המפורטות בסעיף זה לעיל ; ובתנאי שהוראות סעיף זה לא ייפגעו בזכויות של כל גוף המסונף לפדרציה ביחס לכל ברית ציונית אליה הוא משתייך.

כל פדרציה ציונית חייבת לקבל, אחת לחמש שנים, את אישור ההנהלה המורחבת שהיא עומדת בתנאי ההכרה והחברות המפורטים בסעיף 7 לעיל. הליך הוצאת אישור העמידה בתנאי ההכרה והחברות יפורט בתקנות לביצוע החוקה.

סעיף 8

קבלת ציונים יחידים לפדרציות

כל פדרציה ציונית תקבע את הצורה ואת הדרכים לקבלת ציונים יחידים, שאינם חברים בשום גוף ציוני, כחברים בפדרציה.

סעיף 9 מבוטל

סעיף 9 א

ארגוני נשים

פיסקא 1

ארגוני נשים ציוניות חייבים להיות חברים בהסתדרות הציונית הארצית של ארצם.

פיסקא 2

דין זה אינו חל על ארגוני נשים ציוניות המסונפים לגופים שהם חברים בהסתדרות הציונית הארצית.

סעיף 10

*תיקון **נובמבר** 2017, **אוקטובר** 2018, **פברואר 2024***

פיסקא 1

מידע על מילוי התנאים הנ"ל

ההנהלה רשאית לדרוש בכל עת מכל חבר שאינו חבר יחיד לספק מידע, שקיים את תנאי ההכרה והחברות בהתאם להוראות הסעיפים 5 , 7 , 8 , 9.

במקרה שחבר לא יספק את המידע תוך המועד, שנקבע על ידי ההנהלה, רשאית ההנהלה המורחבת להציע לבית הדין הציוני העליון להשעות את זכויותיו של אותו חבר בהסתדרות הציונית העולמית, להוציאו מההסתדרות הציונית העולמית או להטיל עליו סנקציה מתאימה אחרת.

פיסקא 2

הוראות מיוחדות לעניין פדרציה ציונית

ההנהלה רשאית לדרוש בכל עת מכל פדרציה ציונית, לספק מידע שקיימה את תנאי ההכרה והחברות בהתאם להוראות חוקה זו, לרבות אך לא רק לעניין:

- קיום הליך דמוקרטי לבחירת מוסדותיו לפחות פעם אחת בתקופה בין קונגרס לקונגרס;
- קבלה או סירוב לקבל גוף ציוני המסונף לסיעה מסיעות הקונגרס;
- סירוב לקבל חבר יחיד שנרשם.

פיסקא 3

הוראות מיוחדות לעניין הפעלת סנקציות כנגד פדרציה ציונית

במקרה שפדרציה ציונית לא עמדה בתנאי ההכרה בהתאם לאמור בסעיף 7 א׳ לעיל או לא סיפק את המידע תוך זמן סביר ללא סיבה מוצדקת ו/או לא תיקן את הטעון תיקון על סמך קביעת ההנהלה, רשאית ההנהלה המורחבת, לאחר מתן זכות לפדרציה הציונית להשמיע את דבריה בכתב או בעל פה בפני ועדה מטעם ההנהלה המורחבת המורכבת על פי יחסי הכוחות של הסיעות ושתכלול נציגים מחו״ל, להציע לבית הדין הציוני העליון להשעות את זכויותיה של אותה פדרציה ציונית בהסתדרות הציונית העולמית, להוציאה מההסתדרות הציונית העולמית או להטיל עליה סנקציה מתאימה אחרת.

פיסקא 4

הוראות מיוחדות לעניין הפעלת סנקציות כנגד ברית ציונית עולמית או ארגון ציוני בין-ארצי.

במקרה שברית ציונית עולמית או ארגון ציוני בין-ארצי לא עמדו בתנאי ההכרה והחברות בהתאם לאמור בסעיף 5, 7, 9 א׳ לעיל או לא סיפקו את המידע לפי פיסקא 1 לסעיף 10 לעיל תוך זמן סביר ללא סיבה מוצדקת ו/או לא תיקן את הטעון תיקון על סמך קביעת ההנהלה,

רשאית ההנהלה המורחבת, לאחר מתן זכות לברית הציונית העולמית או לארגון הציוני הבין-ארצי להשמיע את דבריהם בכתב ובעל פה בפני ועדה מטעם ההנהלה המורחבת המורכבת על פי יחסי הכוחות של הסיעות ושתכלול נציגים מחו״ל, להציע לוועד הפועל להשעות את זכויותיהם של אותם ברית ציונית עולמית או ארגון ציוני בין-ארצי, להוציאם מההסתדרות הציונית העולמית או להטיל עליהם סנקציה מתאימה אחרת. החלטה על הצעת ההנהלה המורחבת כאמור תתקבל בנוכחות של

לא פחות משני שלישים מחבריה וברוב של שני שלישים של הנוכחים. החלטת הוועד הפועל המטילה סנקציות כאמור תתקבל בנוכחות של לא פחות משני שלישים מחבריו וברוב של שני שלישים של הנוכחים.

סעיף 11

פיסקא 1

סטיות

הוועד הפועל רשאי להחליט, לפי הצעת ההנהלה המורחבת, ברוב של שני שלישים של חבריו, בעלי זכות הצבעה, לקבל כחבר בהסתדרות הציונית העולמית הסתדרות ציונית ארצית, שהכירה בתכנית הציונית, כפי שהוגדרה בסעיף 2, אולם לא מילאה אחרי כל התנאים הנקובים לעיל.

פיסקא 2

בכפוף לאמור בסעיף 7 א׳ לעיל, בארצות בהן האוכלוסייה היהודית אינה עולה על 400,000 נפש, הסמכות בידי ההנהלה ליזום ולבצע את הפעולות הציוניות, שהיא רואה כדרושות.